
Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas

2015/2324(INI)

26.4.2016

NUOMONĖ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto

pateikta Regioninės plėtros komitetui

dėl ES Alpių regiono strategijos
(2015/2324(INI))

Nuomonės referentė: Ulrike Müller

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Regioninės plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad Alpių regionas dėl itin reikšmingo žemės ūkio ir miškininkystės, tvaraus ištisus metus vykdomo turizmo ir amatų indėlio yra svarbus kaip gyvenimo, gamtos, ekonominis ir poilsio regionas; pabrėžia, kad šie sektoriai itin svarbūs tvariam regiono vystymuisi ir tvariam gamtos išteklių valdymui, nes jie užtikrina kokybišką aprūpinimą maisto produktais, apsigyvenimą pakraščio regionuose, kultūrinio kraštovaizdžio puoselėjimą, taip pat apsaugo ekosistemas užtikrinant biologinę įvairovę, dirvožemio ir vandenių apsaugą; džiaugiasi ES Alpių regiono strategija, nes tai yra integracinė sistema ir priemonė, kurią pasitelkiant siekiama gerinti ir didinti ekonominį, ekologinį, infrastruktūrinį ir socialinį ir demografinį Alpių regiono vystymąsi; ragina Komisiją ir valstybes nares atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant kitas ES makroregionines strategijas;
2. pabrėžia, kad reikia iniciatyvų, kuriomis būtų gerinamas judumas, skaitmeninė infrastruktūra, energijos tiekimas, socialinė migracija ir demografinės perspektyvos ir tobulinti įvairių lygmenų valdžios institucijų bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą, taip siekiant veiksmingiau ir efektyviau, nei tai būtų galima padaryti atskiromis priemonėmis, spręsti bendras problemas tam tikrose pasienio teritorijose; pabrėžia, kad šioje strategijoje taip pat reikėtų spręsti globalizacijos ir deindustrializacijos keliamas problemas; pabrėžia, kad reikia gerinti prieigą prie viešųjų paslaugų ir infrastruktūros siekiant padidinti šių regionų prieinamumą ir patrauklumą, taip pat sumažinti smulkių ūkių ir šeimos ūkių, kurie yra svarbūs ekonominiai ir socialiniai regiono ramsčiai, nykimo mastą; mano, kad įgyvendinant strategiją būtina išlaikyti tam tikras žemės naudojimo, amatų ir prekybos bei turizmo tradicijas;
3. pabrėžia, kad ūkininkavimo kalnų vietovėse ekonominis, socialinis ir aplinkosauginis vaidmuo turi būti remiamas tiksline politika, atsveriančia kalnų vietovių ūkininkų patiriamus trūkumus, ir turi būti pripažįstamas jų indėlis į didelės Europos teritorijos dalies aplinkosauginį ir socialinį tvarumą; pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti smulkiems ūkiams, kuriuos daugiausia valdo šeimos, ir moterų vaidmeniui Alpių regiono žemės ūkyje, nes tiek ūkiai, tiek moterys skatina augimą, todėl juos reikėtų daugiau remti ir pripažinti; pakartoja, kad tvarus kalnų vietovių vystymasis yra itin svarbus kaimo vietovių gyventojų gerovei, jų kartų sambūviui ir šeimų valdomų ūkių perspektyvoms;
4. patvirtina, kad būtent kaimo regionai, kaimo plėtra ir kaimo ateitis bei žemės ūkis daro įtaką būsimam Alpių regiono vystymuisi;
5. yra susirūpinęs dėl ekosistemų degradavimo ir gaivalinių nelaimių tam tikrose Alpių regiono vietovėse grėsmės ir primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad žemė ir miškai būtų valdomi tvariai, prisitaikant prie vietos sąlygų, ypatingą dėmesį skiriant dirvožemio kokybei, taip pat skatinti tokių vystymąsi, siekiant išsaugoti kultūrinę ir ekologinę regiono įvairovę ir ekonomines perspektyvas, taupant gamtos išteklius ateičiai; pabrėžia, kad svarbu laikytis žiedinės ekonomikos principų ir vykdyti sąveika grindžiamą bendradarbiavimą, susiejant ūkininkavimą ir kitą ekonominę veiklą tinklu „Natura 2000“ saugomose ir visose kitose saugomose vietovėse;

6. apgailestauja dėl to, kad vis daugiau dirbamos žemės krūmėja ir dirvonuoja, o tai neigiamai veikia ne tik kraštovaizdį, žemės ūkio našumą ir ypač su nedidelio masto gyvulininkyste ir žemdirbyste susijusias tradicijas, bet ir vandentvarką, hidrogeologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir tvarią energijos gavybą;
7. pažymi, kad Alpių regionas yra vadinamasis Europos vandens bokštas ir kad Alpės teikia pakankamai vandens, kad patenkintų iki 90 proc. prieškalnių vietovių poreikių vasarą; taip pat pažymi, kad Alpės yra pagrindinis Europos biomasės rezervas; pabrėžia, kad vanduo yra svarbus hidroenergijai, žemės ūkio paskirties žemės drėkinimui, tvariam miškų tvarkymui, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio išsaugojimui bei geriamojo vandens tiekimui ir jie bus dar svarbesni ateityje dėl klimato kaitos; todėl pabrėžia, kad vykdamas Alpių konvencijos vandens valdymo platformos veiklą, kurioje dalyvauja nacionalinės institucijos, atsakingos už vandentvarką ir upių baseinus, reikia aktyviau keistis gerąja patirtimi ir stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą;
8. pažymi, kad Alpių regionas, plėtodamas elektros energijos gamybą hidroelektrinėse, galėjo labai anksti gauti naudos iš savo vandentakių; mano, kad turėtų būti įmanoma Europos fondų lėšomis remti keitimąsi gerąja patirtimi ir struktūrų modernizavimą, siekiant reaguoti į augančią energijos paklausą ir turistų srautus;
9. apgailestauja dėl dabartinio reiškinių, kai vis dažniau iš žemės savininkų, įgyvendinant Natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos direktyvą (Direktyvą 92/43/EEB) ir Biologinės įvairovės strategiją, netiesiogiai atimamos nuosavybės teisės į žemę; primygtinai ragina Komisiją plėtojant Alpių regioną pirmiausia imtis veiksmų siekiant apsaugoti nuosavybės teises;
10. pabrėžia, kad stambiųjų plėšrūnų sugrįžimas kelia pavojų tradiciniam žemės ūkiui ir ganymui daugelyje Alpių slėnių, nes laukiniai plėšrūnai vis dažniau puldinėja avis, ožkas ir galvijus; pabrėžia, kad įvairios valdžios institucijos turi geriau koordinuoti plėšriųjų paukščių ir mėsėdžių gyvūnų populiacijos valdymą ir reintrodukciją, ir geriau keistis informacija ir geriausia patirtimi, siekiant sustiprinti tarpvalstybinę šių rūšių apsaugą ir valdymą vykdamas Alpių regiono strategiją ir Alpių konvencijos platformos „Stambieji plėšrūnai, laukiniai kanopiniai ir visuomenė“ veiklą;
11. reikalauja užtikrinti, kad ši strategija padėtų siekti 21-ojoje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje nustatytų tikslų ir atkreiptų dėmesį į būdus, kuriuos pasitelkiant reikėtų spręsti dėl klimato kaitos kylančias problemas, ypač atsižvelgiant į pažeidžiamumą ir gaivalinių nelaimių (pvz., purvo nuošliaužų, miškų gaisrų) mastą;
12. pažymi, kad pakopinis atsinaujinančiųjų išteklių naudojimas yra principas, kuris, jei bus reglamentuojamas ir privalomas pagal teisės aktus, kirsis su nuosavybės teisėmis ir gali trukdyti inovacijoms, ypač MVI;
13. pabrėžia, kad reikėtų sudaryti galimybes kalnų teritorijose ir toliau taikyti tradicinius žemdirbystės ir gyvulininkystės būdus, taip siekiant tose teritorijose išlaikyti ūkininkavimo struktūras ir gyvenvietes; ragina suderinti ir supaprastinti kontrolės procedūras ir reikalavimų laikymosi įpareigojimus (ypač mažoms ir kalnų ūkininkų įmonėms) ir sumažinti jų taikymo sritį;

14. mano, kad svarbu sukurti regionines programas, pagal kurias būtų remiamos decentralizuotos makroregioninės žemės ūkio ir miškininkystės produktų apdirbimo ir pardavimo struktūros (pvz., kooperatyvai, gamintojų organizacijos), siekiant stiprinti poziciją medienos ir maisto produktų vertės kūrimo grandinėse ir gerinti užimtumą, aprūpinimą maisto produktais ir didinti inovacijų mastą regionuose; atkreipia dėmesį į didelės pardavimo galimybių įvairovės užtikrinimo privalumus;
15. ragina padidinti žemės ūkio produktų vertę, skatinant iniciatyvas plėsti kalnuose pagamintų produktų naudojimą (vartojimą) ir paplitimą, pasitelkiant praktines taisykles, populiarinant saugomas Alpių regione pagamintų produktų geografines nuorodas ir plėtojant kokybiškus produktus, siekiant patenkinti vartotojų paklausą ir suteikti jiems informacijos apie šių produktų tradicinį pobūdį ir išskirtines jų savybes ir kokybę; mano, kad reikia veiksmingesnių garantijų kovojant su produktais, kurie, kaip teigiama, yra pagaminti Alpių regione ir saugomi geografinėmis nuorodomis, kopijuotojais ir padirbėjais; taip pat ragina Komisiją pasiūlyti konkrečių veiklos programų, skirtų kokybiškiems kalnų vietovėse pagamintiems produktams, siekiant paskatinti rinkodaros ir prekybos veiklą;
16. pabrėžia pieno gamybos kalnuotose Alpių regiono vietovėse svarbą, ypač kokybiškų pieno produktų gamybos svarbą; atkreipia dėmesį į tai, kad pienininkystė daugeliu atvejų negali konkuruoti su veiklai palankesnėmis vietovėmis; ragina Komisiją ir valstybes nares parengti gamintojams skirtų specialių kompensacinių priemonių pagal BŽŪP, kad būtų užtikrintas gyvulininkystės ir pieno produktų gamybos kalnų vietovėse finansinis tvarumas, ypač mažosioms ir vidutinėms šeimoms ir įmonėms, taip pat remti perdirbėjus, iš Alpių regiono pienuose gaminančius kokybiškus produktus;
17. pabrėžia, kad svarbu paskatinti kalnų ūkių konkurencingumą, be kita ko, populiarinant gamintojų organizacijų kūrimąsi ir viešaisiais pirkimais skatinant vietos gamintojus užsiimti veikla; pabrėžia, kad tinklų ir kalnuose veikiančių ūkininkų asociacijų kūrimas gali padidinti ūkininkų derybinę galią, jiems derantis su platintojais, ir, bendrai, padėti sušvelninti struktūrinius ūkininkavimo kalnų vietovėse sunkumus; taip pat mano, kad trumpo tiekimo grandinės kalnuotose vietovėse ir vietos rinkos yra itin svarbios siekiant išsaugoti šiose vietovėse esančių smulkių ūkių žemės ūkio gamybą;
18. mano, kad būtų galima užtikrinti geresnį žemės ūkio produktų pardavimą, jeigu jie būtų įtraukti į bendrąją atitinkamo geografinio regiono turizmo produktų pasiūlą;
19. mano, kad siekiant spręsti kaimo gyventojų Alpių regione mažėjimo problemą labai svarbu sukurti ilgalaikių perspektyvų jauniems ūkininkams; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti tarpvalstybines iniciatyvas, kuriomis remiamas verslumas, besiformuojantys sektoriai ir darbo rinka žemės ūkio ir miškininkystės srityje; pabrėžia, kad svarbu veiksmingiau integruoti ūkininkavimą į vietos ekonomiką, ypač turizmo, amatų ir MVĮ sektorius, siekiant padidinti ūkių pajamas ir padidinti darbo vietų žemės ūkio sektoriuje patrauklumą jaunimui;
20. pabrėžia agroturizmo, kaip smulkių ūkių pajamų šaltinio, svarbą (pvz., atostogos ūkiuose); ragina Komisiją ir valstybes nares kurti programas, pagal kurias remiamos investicijos ir verslumas; mano, kad svarbu remti šiuos ūkius pasitelkiant specialias turizmo kampanijas;
21. pabrėžia, kad dėl Alpių regiono klimato ir topografijos ypatybių sudėtinga intensyviau

dirbti žemę ir užsiimti miškininkyste; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares remti mokslinius tyrimus ir plėtojamą ganyklų, gyvulininkystės ir miškininkystės srityse, taip sukuriant pajėgumų siekiant padidinti gamybos našumą, išsaugoti tradicinius žemdirbystės būdus ir naminių gyvūnų veisles, taip pat remti miško pertvarkymą į klimato sąlygoms atsparius mišriuosius miškus;

22. ragina Komisiją plėtoti žemės ūkio ir miškininkystės srities darbuotojams skirtas švietimo ir konsultavimo struktūras (pvz., alpinių pievų konsultantų ruošimas), sukurti makroregioninį mokymo tinklą ir intensyviau plėtoti švietimo, ekonomikos ir mokslo subjektų bendradarbiavimą ir tinklų kūrimą (pvz., pasitelkiant tarpšakines stažuotojų ir mainų programas), siekiant, vykdant bendras tarpvalstybines ir tarptautines mokslinių tyrimų programas ir projektus, skatinti tvarų augimą; pažymi, kad kalnuotos vietovės visada buvo vienas iš pagrindinių inovacijų šaltinių, ypač siekiant įveikti gamtines kliūtis; pažymi, kad Alpėse tam pačiam asmeniui per metus dažnai tenka vykdyti skirtingą veiklą (kartais tarpvalstybiniu mastu); ragina Komisiją, valstybes nares ir vietos valdžios institucijas skatinti (pradinio ir tęstinio) profesinio mokymo subjektų bendradarbiavimą; mano, kad turi būti vykdomi mokymai ir teikiama informacija apie inovacijas žemės ūkio ir miškininkystės srityje siekiant didinti smulkiųjų ūkininkų ir šeimos ūkių konkurencingumą;
23. atkreipia dėmesį į svarbų žemės ūkio ir kaimo išteklių vaidmenį teikiant socialines ir pedagogines priežiūros paslaugas ypač pažeidžiamiems žmonėms; ragina Komisiją skatinti socialinę žemės ūkio veiklą, nes ypač kalnų regionų ūkininkams ji suteikia naujų galimybių teikti alternatyvias paslaugas;
24. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti prieigą prie sparčiojo interneto ryšio ir skaitmeninių paslaugų, taip pat svarbu plėtoti vien su infrastruktūra susijusias sistemas, ragina laikytis visa apimančio požiūrio dėl skaitmeninių kaimų ir regionų, sukuriant tvarią, malonią gyventi ir šeimai palankią gyvenamąją aplinką;
25. pažymi, kad kalnų teritorijose MVĮ, prašydamos lėšų iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, susiduria su administraciniais sunkumais; ragina Komisiją pritaikyti atitinkamas paramos programas, siekiant užtikrinti geresnes galimybes gauti lėšų ir sėkmingiau įgyvendinti projektus, o tai turėtų duoti daugiau naudos mažoms savivaldybėms;
26. ragina suderinti būsimas ir supaprastinti esamas teises sistemas, taikomas viso Alpių regiono ūkiams, ypač BŽŪP srityje; pabrėžia, kad būtina speciali papildoma parama, kuri būtų skiriama atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip dirvožemio vertinimas ir nuolydis, kad būtų sudarytos sąlygos tvariai ūkininkauti stačiuose šlaituose;
27. palankiai vertina tai, kad sukurtas makroregioninis Alpių regiono valdymo modelis siekiant skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą žemės ūkio ir miškininkystės srityse; mano, kad šiuo požiūriu svarbu visų pirma pagerinti gyvulininkystės, augalininkystės ir miškininkystės asociacijų ir gamintojų organizacijų keitimąsi informacija ir patirtimi, įsteigiant reguliariai posėdžiaujančius tarpvalstybinius specialistų forumus;
28. pabrėžia, kad kuriant naujas iniciatyvas turi būti skatinami regioniniai sprendimai ir dalyvaujantieji metodai, taip pat turi būti derinamos esamos ir naujos iniciatyvos, kad mažinant administracinę našlą būtų pasiekta kuo didžiausia nauda ūkininkavimui Alpių kalnuose; ragina į visas priemones pagal ES Alpių regiono strategiją tiesiogiai įtraukti

regionus, vietos valdžios institucijas ir asmenis, ypatingą dėmesį skiriant žemės ūkio ir miškininkystės suinteresuotiesiems subjektams, o šios priemonės turėtų padėti įvykdyti Komisijos veiksmų planą regiono lygmeniu; pabrėžia, kad turi būti atsižvelgiama į Alpių konvenciją, ES sanglaudos politiką ir esamas ES iniciatyvas;

29. mano, jog svarbu, kad ES Alpių regiono strategija būtų įgyvendinama naudojant esamus finansinius išteklius, tokius kaip 2014–2020 m. struktūriniai ir investicijų fondai, ir nebūtų skiriama jokių naujų išteklių; pabrėžia, kad jie turi būti naudojami veiksmingai, siekiant įgyvendinti strategiją pasitelkus geresnį koordinavimą;
30. ragina Komisiją ir valstybes nares, siekiant keistis informacija ir gerąja patirtimi, kaimo plėtros politikos struktūroje žemės ūkiu ir miškininkyste užsiimančioms mažoms įmonėms išplėsti tokių paramos programų, kaip INTERREG ir LEADER, taikymo mastą ir plėtoti šių įvairių programų sąveiką, taip pat dėmesį sutelkti į ribotą ir aiškiai apibrėžtą prioritetų rinkinį; atsižvelgdamas į tai pabrėžia daugiafunkcio smulkaus žemės ūkio svarbą Alpių regione;
31. pažymi, kad kalnuotas reljefas išlieka kliūtimi glaudesniems ES piliečių ryšiams ir kad ES įsipareigojo skirti daugiau lėšų tarpvalstybinio transporto infrastruktūroms.

GALUTINIO BALSAVIMO NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	26.4.2016
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 36 -: 5 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurenčiu Rebege, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Ramón Luis Valcárcel Siso